ଓଡ଼ିଶା ପୋଲିସ କନଷ୍ଟେବଳ 2026–27 · ସାଧାରଣ ଜ୍ଞାନ

ସାଧାରଣ ଜ୍ଞାନ ଓ ଓଡ଼ିଶା ଜ୍ଞାନ

ଓଡ଼ିଶା ପୋଲିସ କନଷ୍ଟେବଳ 2026–27: କନଷ୍ଟେବଳ, OISF, ଫାୟାରଫାଇଟର ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ

ଭାରତ ଓ ଓଡ଼ିଶାର ଇତିହାସ, ଭୂଗୋଳ, ରାଜନୀତି, ଅର୍ଥନୀତି, ସାଧାରଣ ବିଜ୍ଞାନ, ପରିବେଶ ଓ ସାମ୍ପ୍ରତିକ ଘଟଣା 2026 — ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଟିପ୍ପଣୀ, ଏକ ଧାଡ଼ି ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର ଓ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ସହ ଅଭ୍ୟାସ ପ୍ରଶ୍ନ

560 ଏକ ଧାଡ଼ି ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର · **331 ଅଭ୍ୟାସ ପ୍ରଶ୍ନ** · ଓଡ଼ିଆ

Subash · Liternational Press

ସୂଚୀପତ୍ର

କ୍ର.ସଂ.	ଶୀର୍ଷକ	ପୃଷ୍ଠା
	ଆରମ୍ଭ	5–7
	ଏହି ପୁସ୍ତକ କିପରି ବ୍ୟବହାର କରିବେ	6–7
	ପରୀକ୍ଷାର ଢାଞ୍ଚା (ବିଜ୍ଞପ୍ତି ନମ୍ବର 01-CRE-2026/OUSSSC) 6 · ସାଧାରଣ ଜ୍ଞାନ ସିଲାବସ ଓ ଏହି ପୁସ୍ତକ 6 · ପଢ଼ିବାର ପଦ୍ଧତି 7 · ଭୁଲ ଉତ୍ତର ପାଇଁ 0.25 ନମ୍ବର କଟା: କେତେବେଳେ ଅନୁମାନ କରିବେ 7	
	ଭାଗ I — ଇତିହାସ	8–36
1	**ପ୍ରାଚୀନ ଭାରତ (Ancient India)**	9–15
	ସିନ୍ଧୁ ସଭ୍ୟତା ବା ହରପ୍ପା ସଭ୍ୟତା (Indus Valley Civilisation) 9 · ବୈଦିକ ଯୁଗ 9 · ଜୈନ ଧର୍ମ ଓ ବୌଦ୍ଧ ଧର୍ମ 10 · ମହାଜନପଦ ଓ ମଗଧର ଉତ୍ଥାନ 10 · ମୌର୍ଯ୍ୟ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ 10 · ମୌର୍ଯ୍ୟ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଯୁଗ 11 · ଗୁପ୍ତ ଯୁଗ: ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ଯୁଗ 11 · ହର୍ଷବର୍ଦ୍ଧନ ଓ ଦକ୍ଷିଣ ଭାରତ 11 · ଏକ ଧାଡ଼ି ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର 11	
2	**ମଧ୍ୟଯୁଗୀୟ ଭାରତ (Medieval India)**	16–21
	ତୁର୍କୀ ଆକ୍ରମଣ 16 · ଦିଲ୍ଲୀ ସୁଲତାନ ଶାସନ (1206–1526) 16 · ବିଜୟନଗର ଓ ବାହାମନୀ ରାଜ୍ୟ 16 · ଭକ୍ତି ଓ ସୁଫି ଆନ୍ଦୋଳନ 17 · ମୋଗଲ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ 17 · ମରାଠା ଶକ୍ତି 17 · ୟୁରୋପୀୟମାନଙ୍କ ଆଗମନ 18 · ଏକ ଧାଡ଼ି ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର 18	
3	**ଆଧୁନିକ ଭାରତ ଓ ଜାତୀୟ ଆନ୍ଦୋଳନ (Modern India & National Movement)**	22–28
	ଇଂରେଜ ଶାସନର ପ୍ରତିଷ୍ଠା 22 · 1857 ର ବିଦ୍ରୋହ 22 · ସମାଜ ଓ ଧର୍ମ ସଂସ୍କାର 23 · ଜାତୀୟ ଆନ୍ଦୋଳନର ମୁଖ୍ୟ ଘଟଣା 23 · ନେତାଜୀ ସୁଭାଷ ଚନ୍ଦ୍ର ବୋଷ ଓ ବିପ୍ଳବୀମାନେ 24 · ଏକ ଧାଡ଼ି ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର 24	
4	**ଓଡ଼ିଶାର ଇତିହାସ ଓ ସାଂସ୍କୃତିକ ଐତିହ୍ୟ (History & Cultural Heritage of Odisha)**	29–36
	ପ୍ରାଚୀନ ଓଡ଼ିଶା 29 · ଗଙ୍ଗ ଓ ଗଜପତି ଯୁଗ 29 · ଇଂରେଜ ଶାସନ ଓ ସଂଗ୍ରାମ 30 · ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟ 30 · ମନ୍ଦିର ଓ ସ୍ଥାପତ୍ୟ 31 · ନୃତ୍ୟ, ପର୍ବ ଓ ହସ୍ତଶିଳ୍ପ 31 · ଏକ ଧାଡ଼ି ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର 32	
	ଭାଗ II — ଭୂଗୋଳ	37–52
5	**ଭାରତର ଭୂଗୋଳ (Geography of India)**	38–42
	ଅବସ୍ଥିତି ଓ ଆକାର 38 · ପ୍ରାକୃତିକ ବିଭାଗ 38 · ନଦୀ 39 · ଜଳବାୟୁ, ମୃତ୍ତିକା ଓ ଜଙ୍ଗଲ 39 · ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ପଦ 39 · କୃଷି 39 · ଏକ ଧାଡ଼ି ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର 40	
6	**ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରାକୃତିକ ଓ ଅର୍ଥନୈତିକ ଭୂଗୋଳ (Geography & Economy of Odisha)**	43–48
	ଆକାର, ଅବସ୍ଥିତି ଓ ପ୍ରଶାସନ 43 · ପ୍ରାକୃତିକ ବିଭାଗ ଓ ନଦୀ 43 · ଚିଲିକା ହ୍ରଦ ଓ ଜଙ୍ଗଲ-ଅଭୟାରଣ୍ୟ 44 · ଖଣିଜ ଓ ଶିଳ୍ପ 44 · ବାତ୍ୟା ଓ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚାଳନା 45 · ଜନଜାତି 45 · ଏକ ଧାଡ଼ି ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର 45	
7	**ଓଡ଼ିଶାର 30 ଜିଲ୍ଲା: ମୁଖ୍ୟାଳୟ ଓ ପରିଚୟ (Districts of Odisha)**	49–52
	ଜିଲ୍ଲା, ମୁଖ୍ୟାଳୟ ଓ ବିଶେଷତା 49 · ଏକ ଧାଡ଼ି ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର 50	
	ଭାଗ III — ରାଜନୀତି ଓ ଅର୍ଥନୀତି	53–64
8	**ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନ ଓ ଶାସନ (Indian Polity)**	54–59
	ସମ୍ବିଧାନ ପ୍ରଣୟନ 54 · ମୌଳିକ ଅଧିକାର (ଭାଗ III, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 12–35) 54 · ନିର୍ଦ୍ଦେଶାତ୍ମକ ନୀତି ଓ ମୌଳିକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ 55 · କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର 55 · ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଓ ଓଡ଼ିଶା 56 · ସ୍ଥାନୀୟ ସ୍ୱାୟତ୍ତ ଶାସନ 56 · ଏକ ଧାଡ଼ି ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର 56	
9	**ଭାରତୀୟ ଅର୍ଥନୀତି (Indian Economy)**	60–64
	ମୂଳ ଧାରଣା 60 · ଯୋଜନା ଓ ନୀତି ଆୟୋଗ 60 · ଭାରତୀୟ ରିଜର୍ଭ ବ୍ୟାଙ୍କ ଓ ବ୍ୟାଙ୍କିଂ 60 · କର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଓ ବଜେଟ 61 · ଆର୍ଥିକ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତି ଓ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସଂସ୍ଥା 61 · ଏକ ଧାଡ଼ି ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର 61	
	ଭାଗ IV — ସାଧାରଣ ବିଜ୍ଞାନ ଓ ପରିବେଶ	65–88

ଏହି ପୁସ୍ତକ କିପରି ବ୍ୟବହାର କରିବେ

ଓଡ଼ିଶା ୟୁନିଫର୍ମଡ ସର୍ଭିସେସ ଷ୍ଟାଫ ସିଲେକ୍ସନ କମିସନ (OUSSSC) ର ମିଳିତ ୟୁନିଫର୍ମଡ ସର୍ଭିସେସ (ସ୍ନାତକ ତଳ ସ୍ତର) ପରୀକ୍ଷା 2026 ରେ କନଷ୍ଟେବଳ (ସିଭିଲ), କନଷ୍ଟେବଳ OISF, ଫାୟାରଫାଇଟର ଆଦି 7,268 ପଦ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ସାଧାରଣ ଲିଖିତ ପରୀକ୍ଷା ହେବ। ଏହି ପୁସ୍ତକ ସେହି ପରୀକ୍ଷାର ସାଧାରଣ ଜ୍ଞାନ ଅଂଶକୁ ସିଲାବସ ଅନୁସାରେ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଟିପ୍ପଣୀ, ସାରଣୀ, ଏକ ଧାଡ଼ି ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର ଓ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ସହ ଅଭ୍ୟାସ ପ୍ରଶ୍ନ ରୂପରେ ଦେଉଛି।

ପରୀକ୍ଷାର ଢାଞ୍ଚା (ବିଜ୍ଞପ୍ତି ନମ୍ବର 01-CRE-2026/OUSSSC)

ପର୍ଯ୍ୟାୟ	ପରୀକ୍ଷା	ବିବରଣୀ
ପ୍ରଥମ	ସାଧାରଣ ଲିଖିତ ପରୀକ୍ଷା (ଦଶମ ଶ୍ରେଣୀ ସ୍ତର)	100 MCQ, 100 ନମ୍ବର, 120 ମିନିଟ
ଦ୍ୱିତୀୟ	ଶାରୀରିକ ମାପ ଓ ଶାରୀରିକ ଦକ୍ଷତା ପରୀକ୍ଷା (PM ଓ PET)	କେବଳ ଯୋଗ୍ୟତା ପାଇଁ; କେତେକ ପଦ ପାଇଁ ଡ୍ରାଇଭିଂ ପରୀକ୍ଷା
ତୃତୀୟ	ଡାକ୍ତରୀ ପରୀକ୍ଷା	ମେଡିକାଲ ବୋର୍ଡ ଦ୍ୱାରା
ଚତୁର୍ଥ	ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଯାଞ୍ଚ	ମୂଳ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ସହ

- ସାଧାରଣ ଲିଖିତ ପରୀକ୍ଷାର ପାଞ୍ଚଟି ବିଷୟ: ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା, ଇଂରାଜୀ ଭାଷା, ସାଧାରଣ ଜ୍ଞାନ, ପରିମାଣାତ୍ମକ ଦକ୍ଷତା ଓ ଯୁକ୍ତି (Quantitative Aptitude & Reasoning), ମୌଳିକ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ସାକ୍ଷରତା।
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ଠିକ ଉତ୍ତର ପାଇଁ 1 ନମ୍ବର; ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭୁଲ ଉତ୍ତର ପାଇଁ 0.25 ନମ୍ବର କଟାଯିବ; ଉତ୍ତର ନ ଦେଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନ ପାଇଁ କିଛି ମିଳିବ ନାହିଁ କି କଟିବ ନାହିଁ।
- ଭାଷା ବିଷୟ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ସବୁ ପ୍ରଶ୍ନ ଓ ବିକଳ୍ପ ଓଡ଼ିଆ ଓ ଇଂରାଜୀ ଦୁଇ ଭାଷାରେ ଥିବ; ଓଡ଼ିଆ ପାଠରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ହେଲେ ଇଂରାଜୀ ପାଠ ମାନ୍ୟ ହେବ। ସେଥିପାଇଁ ଏହି ପୁସ୍ତକରେ ମୁଖ୍ୟ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକର ଇଂରାଜୀ ନାମ ବନ୍ଧନୀରେ ଦିଆଯାଇଛି।

ବିଜ୍ଞପ୍ତିରେ କେଉଁ ବିଷୟରୁ କେତେ ପ୍ରଶ୍ନ ଆସିବ ତାହା ଦିଆଯାଇନାହିଁ। ତେଣୁ ପାଞ୍ଚଟି ବିଷୟକୁ ସମାନ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇ ପଢ଼ନ୍ତୁ। ପରୀକ୍ଷା ତାରିଖ ଓ କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରବେଶପତ୍ର (Admit Card) ରେ ଜଣାଯିବ।

ସାଧାରଣ ଜ୍ଞାନ ସିଲାବସ ଓ ଏହି ପୁସ୍ତକ

ସିଲାବସ ଅଂଶ	ଏହି ପୁସ୍ତକରେ
ପ୍ରାଚୀନ ଭାରତ, ମଧ୍ୟଯୁଗୀୟ ଭାରତ, ଆଧୁନିକ ଭାରତ, ଭାରତୀୟ ଜାତୀୟ ଆନ୍ଦୋଳନ	ଅଧ୍ୟାୟ 1–3
ଓଡ଼ିଶାର ଇତିହାସ ଓ ସାଂସ୍କୃତିକ ଐତିହ୍ୟ	ଅଧ୍ୟାୟ 4
ଭାରତର ପ୍ରାକୃତିକ ଭୂଗୋଳ, ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ପଦ ଓ କୃଷି	ଅଧ୍ୟାୟ 5
ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରାକୃତିକ ଓ ଅର୍ଥନୈତିକ ଭୂଗୋଳ; 30 ଜିଲ୍ଲାର ମୁଖ୍ୟାଳୟ ଓ ପରିଚୟ	ଅଧ୍ୟାୟ 6–7

ପ୍ରାଚୀନ ଭାରତ (Ancient India)

ସିନ୍ଧୁ ସଭ୍ୟତାଠାରୁ ହର୍ଷବର୍ଦ୍ଧନ ଓ ଦକ୍ଷିଣ ଭାରତର ରାଜବଂଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ: ନଗର, ବେଦ, ଧର୍ମ, ସାମ୍ରାଜ୍ୟ, ଗ୍ରନ୍ଥ ଓ ବିଦେଶୀ ପର୍ଯ୍ୟଟକ।

ସିନ୍ଧୁ ସଭ୍ୟତା ବା ହରପ୍ପା ସଭ୍ୟତା (Indus Valley Civilisation)

- ଏହା ଏକ କାଂସ୍ୟ ଯୁଗର (Bronze Age) ନଗର ସଭ୍ୟତା; ଏହାର ପରିପକ୍ୱ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ପ୍ରାୟ ଖ୍ରୀଷ୍ଟପୂର୍ବ 2600–1900। ପ୍ରଥମେ ଖନନ ହୋଇଥିବା ହରପ୍ପା ନାମରୁ ଏହାକୁ ହରପ୍ପା ସଭ୍ୟତା କୁହାଯାଏ।
- 1921 ରେ ଦୟାରାମ ସାହାନୀ ହରପ୍ପାରେ ଓ 1922 ରେ ରାଖାଲ ଦାସ ବାନାର୍ଜୀ ମହେଞ୍ଜୋଦାରୋରେ ଖନନ କରିଥିଲେ; ସେତେବେଳେ ଭାରତୀୟ ପ୍ରତ୍ନତତ୍ତ୍ୱ ସର୍ବେକ୍ଷଣ (ASI) ର ମହାନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଥିଲେ ଜନ ମାର୍ଶାଲ।
- ଯୋଜନାବଦ୍ଧ ନଗର, ପୋଡ଼ା ଇଟାର ଘର, ଜାଲି ଆକାରର ରାସ୍ତା ଓ ଘୋଡ଼ା ନର୍ଦ୍ଦମା ଏହାର ବିଶେଷତା। ସେମାନେ ତମ୍ବା ଓ କାଂସା ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲେ, ଲୁହା ଜାଣିନଥିଲେ।
- ହରପ୍ପା ଲିପି ଏକ ଚିତ୍ରଲିପି; ଏହାକୁ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଢ଼ାଯାଇପାରିନାହିଁ।

କେନ୍ଦ୍ର	ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ଥାନ	ମୁଖ୍ୟ ଆବିଷ୍କାର
ହରପ୍ପା	ରାବି ନଦୀ କୂଳ, ପାକିସ୍ତାନ	ଶସ୍ୟାଗାର; ପ୍ରଥମ ଖନନ ହୋଇଥିବା କେନ୍ଦ୍ର
ମହେଞ୍ଜୋଦାରୋ	ସିନ୍ଧୁ ନଦୀ କୂଳ, ପାକିସ୍ତାନ	ବୃହତ୍ ସ୍ନାନାଗାର (Great Bath), ନର୍ତ୍ତକୀର କାଂସ୍ୟ ମୂର୍ତ୍ତି, ପଶୁପତି ମୋହର
ଲୋଥାଲ	ଗୁଜୁରାଟ	ଜାହାଜ ଘାଟ (Dockyard)
କାଲିବଙ୍ଗାନ	ରାଜସ୍ଥାନ	ହଳ କରାଯାଇଥିବା ଜମି, ଅଗ୍ନିକୁଣ୍ଡ
ଧୋଲାଭିରା	ଗୁଜୁରାଟ	ଜଳ ସଂରକ୍ଷଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା; 2021 ରେ UNESCO ବିଶ୍ୱ ଐତିହ୍ୟ ସ୍ଥଳ
ରାଖିଗଢ଼ି	ହରିୟାଣା	ଭାରତର ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ହରପ୍ପା କେନ୍ଦ୍ର

ବୈଦିକ ଯୁଗ

- ଚାରି ବେଦ: ଋଗ୍ୱେଦ, ସାମବେଦ, ଯଜୁର୍ବେଦ ଓ ଅଥର୍ବବେଦ। ଋଗ୍ୱେଦ ସବୁଠାରୁ ପୁରୁଣା; ଏଥିରେ 10 ଟି ମଣ୍ଡଳ ଅଛି ଓ ଗାୟତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ର ଏହାର ଅଂଶ।
- ସାମବେଦ ସଙ୍ଗୀତ ସହ, ଯଜୁର୍ବେଦ ଯଜ୍ଞ ବିଧି ସହ ଏବଂ ଅଥର୍ବବେଦ ଔଷଧ ଓ ତନ୍ତ୍ରମନ୍ତ୍ର ସହ ଜଡ଼ିତ।
- ଜାତୀୟ ଆଦର୍ଶବାକ୍ୟ 'ସତ୍ୟମେବ ଜୟତେ' ମୁଣ୍ଡକ ଉପନିଷଦରୁ ନିଆଯାଇଛି।
- ଋଗ୍ୱେଦିକ ଯୁଗରେ ସଭା ଓ ସମିତି ନାମକ ଦୁଇଟି ଜନସଭା ରାଜାଙ୍କୁ ପରାମର୍ଶ ଦେଉଥିଲେ।

অধ্যায় 4

ଓଡ଼ିଶାର ଇତିହାସ ଓ ସାଂସ୍କୃତିକ ଐତିହ୍ୟ
(History & Cultural Heritage of Odisha)

କଳିଙ୍ଗ ଯୁଦ୍ଧ ଓ ଖାରବେଳଙ୍କଠାରୁ ଗଙ୍ଗ ଓ ଗଜପତି ରାଜା, ପାଇକ ବିଦ୍ରୋହ, ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଦେଶ, ସାହିତ୍ୟ, ମନ୍ଦିର, ନୃତ୍ୟ, ପର୍ବପର୍ବାଣି ଓ ହସ୍ତଶିଳ୍ପ।

ପ୍ରାଚୀନ ଓଡ଼ିଶା

- ପ୍ରାଚୀନ ଗ୍ରନ୍ଥରେ ଓଡ଼ିଶାର ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳକୁ କଳିଙ୍ଗ, ଉତ୍କଳ, ଓଡ୍ର ଓ ଦକ୍ଷିଣ କୋଶଳ କୁହାଯାଉଥିଲା।
- ପ୍ରାୟ ଖ୍ରୀଷ୍ଟପୂର୍ବ 261 ରେ ଦୟା ନଦୀ କୂଳରେ ଅଶୋକ କଳିଙ୍ଗ ଜୟ କଲେ; ଧଉଳି ଓ ଜଉଗଡ଼ରେ ତାଙ୍କ ଶିଳାଲେଖ ଅଛି। ମୌର୍ଯ୍ୟ ଶାସନରେ କଳିଙ୍ଗର ରାଜଧାନୀ ଥିଲା ତୋଷାଳୀ।
- ଖ୍ରୀଷ୍ଟପୂର୍ବ ପ୍ରଥମ ଶତାବ୍ଦୀରେ ଚେଦି (ମହାମେଘବାହନ) ବଂଶର ରାଜା ଖାରବେଳ କଳିଙ୍ଗକୁ ପୁଣି ଶକ୍ତିଶାଳୀ କଲେ। ଭୁବନେଶ୍ୱର ପାଖ ଉଦୟଗିରି ପାହାଡ଼ର ହାତୀଗୁମ୍ଫା ଶିଳାଲେଖରେ (ପ୍ରାକୃତ ଭାଷା, ବ୍ରାହ୍ମୀ ଲିପି) ତାଙ୍କ କୀର୍ତ୍ତି ଲେଖା ଅଛି।
- ଖାରବେଳ ଜୈନ ଧର୍ମାବଲମ୍ବୀ ଥିଲେ; ଉଦୟଗିରି ଓ ଖଣ୍ଡଗିରିର ଗୁମ୍ଫାଗୁଡ଼ିକ ଜୈନ ସାଧୁଙ୍କ ପାଇଁ ଖୋଳାଯାଇଥିଲା। ସେ ମଗଧରୁ 'କଳିଙ୍ଗ ଜିନ' ମୂର୍ତ୍ତି ଫେରାଇ ଆଣିଥିଲେ।
- ପରେ ଶୈଳୋଦ୍ଭବ, ଭୌମକର (ବୌଦ୍ଧ ଧର୍ମର ପୃଷ୍ଠପୋଷକ) ଓ ସୋମବଂଶୀ (କେଶରୀ) ରାଜାମାନେ ଶାସନ କଲେ। ରତ୍ନଗିରି, ଲଳିତଗିରି ଓ ଉଦୟଗିରି (ଯାଜପୁର) ଓଡ଼ିଶାର ବୌଦ୍ଧ ତ୍ରିଭୁଜ।

ଗଙ୍ଗ ଓ ଗଜପତି ଯୁଗ

ରାଜବଂଶ / ରାଜା	ମୁଖ୍ୟ କୀର୍ତ୍ତି
ସୋମବଂଶୀ ଯଯାତି କେଶରୀ	ଭୁବନେଶ୍ୱରର ଲିଙ୍ଗରାଜ ମନ୍ଦିର ନିର୍ମାଣ ଆରମ୍ଭ ବୋଲି ମାନାଯାଏ
ପୂର୍ବ ଗଙ୍ଗ: ଅନନ୍ତବର୍ମନ ଚୋଡ଼ଗଙ୍ଗଦେବ (ଦ୍ୱାଦଶ ଶତାବ୍ଦୀ)	ପୁରୀର ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର ନିର୍ମାଣ ଆରମ୍ଭ
ପୂର୍ବ ଗଙ୍ଗ: ପ୍ରଥମ ନରସିଂହ ଦେବ (ତ୍ରୟୋଦଶ ଶତାବ୍ଦୀ)	କୋଣାର୍କ ସୂର୍ଯ୍ୟ ମନ୍ଦିର
ସୂର୍ଯ୍ୟବଂଶୀ ଗଜପତି: କପିଳେନ୍ଦ୍ର ଦେବ	1435 ରେ ଗଜପତି ବଂଶ ସ୍ଥାପନ
ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଦେବ	'କାଞ୍ଚି-କାବେରୀ' ଅଭିଯାନର କିମ୍ବଦନ୍ତୀ
ପ୍ରତାପରୁଦ୍ର ଦେବ	ଚୈତନ୍ୟ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ସମସାମୟିକ
ମୁକୁନ୍ଦ ଦେବ	ଶେଷ ସ୍ୱାଧୀନ ହିନ୍ଦୁ ରାଜା; 1568 ରେ ତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ଓଡ଼ିଶା ବଙ୍ଗଳାର ଆଫଗାନଙ୍କ ଅଧୀନକୁ ଗଲା

- 1592 ରେ ମୋଗଲ ସେନାପତି ମାନସିଂହ ଓଡ଼ିଶାକୁ ମୋଗଲ ସାମ୍ରାଜ୍ୟରେ ମିଶାଇଲେ। 1751 ରୁ ମରାଠା ଓ 1803 ରୁ ଇଂରେଜ ଶାସନ ଆରମ୍ଭ ହେଲା।

ଓଡ଼ିଶାର 30 ଜିଲ୍ଲା: ମୁଖ୍ୟାଳୟ ଓ ପରିଚୟ (Districts of Odisha)

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜିଲ୍ଲାର ମୁଖ୍ୟାଳୟ ଓ ସେହି ଜିଲ୍ଲା କେଉଁଥି ପାଇଁ ପ୍ରସିଦ୍ଧ — ପରୀକ୍ଷାରେ ବାରମ୍ବାର ପଚରାଯାଉଥିବା ତଥ୍ୟ ଗୋଟିଏ ସାରଣୀରେ।

ଜିଲ୍ଲା, ମୁଖ୍ୟାଳୟ ଓ ବିଶେଷତା

ଜିଲ୍ଲା	ମୁଖ୍ୟାଳୟ	ପ୍ରସିଦ୍ଧ
ଅନୁଗୁଳ	ଅନୁଗୁଳ	ତାଳଚେର କୋଇଲା, ନାଲକୋ ସ୍ମେଲ୍ଟର, ସାତକୋଶିଆ
ବଲାଙ୍ଗୀର	ବଲାଙ୍ଗୀର	ରାଣୀପୁର-ଝରିଆଳ ଚଉଷଠି ଯୋଗିନୀ ମନ୍ଦିର, ହରିଶଙ୍କର ମନ୍ଦିର
ବାଲେଶ୍ୱର	ବାଲେଶ୍ୱର	ଚାନ୍ଦିପୁର, ପଞ୍ଚଲିଙ୍ଗେଶ୍ୱର, ଇଞ୍ଜୁଡ଼ି, ଫକୀରମୋହନଙ୍କ ଜନ୍ମସ୍ଥାନ
ବରଗଡ଼	ବରଗଡ଼	ଧନୁଯାତ୍ରା, ଧାନ ଭଣ୍ଡାର, ନୃସିଂହନାଥ ମନ୍ଦିର
ଭଦ୍ରକ	ଭଦ୍ରକ	ଧାମରା ବନ୍ଦର, ଏ. ପି. ଜେ. ଅବଦୁଲ କଲାମ ଦ୍ୱୀପ, ଆରଡ଼ି
ବୌଦ୍ଧ	ବୌଦ୍ଧ	ମହାନଦୀ କୂଳର ପ୍ରାଚୀନ ବୌଦ୍ଧ ଓ ଶୈବ ଐତିହ୍ୟ
କଟକ	କଟକ	ବାରବାଟୀ ଦୁର୍ଗ, ବାଲିଯାତ୍ରା, ତାରକସି, ହାଇକୋର୍ଟ, 'ରୂପା ନଗରୀ'
ଦେବଗଡ଼	ଦେବଗଡ଼	ପ୍ରଧାନପାଟ ଜଳପ୍ରପାତ; ଜନସଂଖ୍ୟାରେ ସବୁଠାରୁ ଛୋଟ
ଢେଙ୍କାନାଳ	ଢେଙ୍କାନାଳ	କପିଳାସ ମନ୍ଦିର, ଯୋରନ୍ଦା (ମହିମା ଧର୍ମ), ସପ୍ତଶଯ୍ୟା
ଗଜପତି	ପାରଳାଖେମୁଣ୍ଡି	ମହେନ୍ଦ୍ରଗିରି; ମହାରାଜା କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଗଜପତିଙ୍କ ନାମରେ ଜିଲ୍ଲା
ଗଞ୍ଜାମ	ଛତ୍ରପୁର	ଗୋପାଳପୁର ବେଳାଭୂମି, ତପ୍ତପାଣି, ଜଉଗଡ଼, ଋଷିକୁଲ୍ୟା; ଜନସଂଖ୍ୟାରେ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼
ଜଗତସିଂହପୁର	ଜଗତସିଂହପୁର	ପାରାଦୀପ ବନ୍ଦର; କ୍ଷେତ୍ରଫଳରେ ସବୁଠାରୁ ଛୋଟ
ଯାଜପୁର	ଯାଜପୁର	ବିରଜା ମନ୍ଦିର, ବୌଦ୍ଧ ତ୍ରିଭୁଜ, ସୁକିନ୍ଦା କ୍ରୋମାଇଟ, କଳିଙ୍ଗନଗର
ଝାରସୁଗୁଡ଼ା	ଝାରସୁଗୁଡ଼ା	ବୀର ସୁରେନ୍ଦ୍ର ସାଏ ବିମାନବନ୍ଦର, ଆଲୁମିନିୟମ ଶିଳ୍ପ
କଳାହାଣ୍ଡି	ଭବାନୀପାଟଣା	ଘୁମୁରା ନୃତ୍ୟ, ଇନ୍ଦ୍ରାବତୀ ପ୍ରକଳ୍ପ
କନ୍ଧମାଳ	ଫୁଲବାଣୀ	କନ୍ଧମାଳ ହଳଦୀ (GI), ଦାରିଙ୍ଗବାଡ଼ି ('ଓଡ଼ିଶାର କାଶ୍ମୀର')
କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା	କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା	ଭିତରକନିକା, ଗହୀରମଥା
କେନ୍ଦୁଝର	କେନ୍ଦୁଝର	ଲୌହପଥର, ଗୋନାସିକା, ସାନଘାଗରା ଓ ବଡ଼ଘାଗରା ଜଳପ୍ରପାତ
ଖୋର୍ଦ୍ଧା	ଖୋର୍ଦ୍ଧା	ରାଜଧାନୀ ଭୁବନେଶ୍ୱର, ପାଇକ ବିଦ୍ରୋହ, ନନ୍ଦନକାନନ, ଅତ୍ରି
କୋରାପୁଟ	କୋରାପୁଟ	ଦେଓମାଳି, HAL ସୁନାବେଡ଼ା, ଦାମନଯୋଡ଼ି, କାଳାଜିରା ଚାଉଳ (GI)
ମାଲକାନଗିରି	ମାଲକାନଗିରି	ବଣ୍ଡା ଜନଜାତି, ବାଲିମେଳା ବନ୍ଧ
ମୟୂରଭଞ୍ଜ	ବାରିପଦା	ସିମିଳିପାଳ, ଛଉ ନୃତ୍ୟ; କ୍ଷେତ୍ରଫଳରେ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼

ଅଧ୍ୟାୟ 15

ମିଶ୍ରିତ ଅଭ୍ୟାସ ପରୀକ୍ଷା 1

50 ପ୍ରଶ୍ନ, 30 ମିନିଟ। ଇତିହାସ 10, ଓଡ଼ିଶା ଇତିହାସ ଓ ସଂସ୍କୃତି 6, ଭୂଗୋଳ 11, ରାଜନୀତି 7, ଅର୍ଥନୀତି 4, ବିଜ୍ଞାନ 8, ପରିବେଶ 2, ସାମ୍ପ୍ରତିକ ଘଟଣା 2। ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭୁଲ ଉତ୍ତର ପାଇଁ 0.25 ନମ୍ବର କାଟି ନିଜ ସ୍କୋର ହିସାବ କରନ୍ତୁ।

ପ୍ରଶ୍ନ

1. ଗାୟତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ର କେଉଁ ବେଦର ଅଂଶ?

(1) ଋଗ୍ବେଦ (2) ସାମବେଦ (3) ଅଥର୍ବବେଦ (4) ଯଜୁର୍ବେଦ

2. ମୌର୍ଯ୍ୟ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ସ୍ଥାପନରେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କୁ କିଏ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିଲେ?

(1) ବାଣଭଟ୍ଟ (2) ହରିଷେଣ (3) ମେଗାସ୍ଥିନିସ (4) ଚାଣକ୍ୟ

3. ଚତୁର୍ଥ ବୌଦ୍ଧ ସଙ୍ଗୀତି କେଉଁଠି ହୋଇଥିଲା?

(1) କାଶ୍ମୀର (2) ରାଜଗୃହ (3) ବୈଶାଳୀ (4) ପାଟଳିପୁତ୍ର

4. କୁତୁବ ମିନାର ନିର୍ମାଣ କିଏ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ?

(1) କୁତୁବୁଦ୍ଦିନ ଆଇବକ (2) ଇଲତୁତମିଶ
(3) ବଲବନ (4) ଆଲାଉଦ୍ଦିନ ଖିଲଜୀ

5. ଦ୍ୱିତୀୟ ପାନିପଥ ଯୁଦ୍ଧ କେଉଁ ବର୍ଷ ହୋଇଥିଲା?

(1) 1576 (2) 1761 (3) 1526 (4) 1556

6. ଛତ୍ରପତି ଶିବାଜୀଙ୍କ ରାଜ୍ୟାଭିଷେକ କେଉଁ ଦୁର୍ଗରେ ହୋଇଥିଲା?

(1) ପ୍ରତାପଗଡ଼ (2) ରାୟଗଡ଼ (3) ସିଂହଗଡ଼ (4) ଶିବନେରୀ

7. ଚିରସ୍ଥାୟୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କେଉଁ ବର୍ଷ ଲାଗୁ ହୋଇଥିଲା?

(1) 1793 (2) 1757 (3) 1858 (4) 1813

8. 'ସ୍ୱରାଜ ମୋର ଜନ୍ମଗତ ଅଧିକାର' କିଏ କହିଥିଲେ?

(1) ଲାଲା ଲଜପତ ରାୟ (2) ଗୋପାଳକୃଷ୍ଣ ଗୋଖଲେ
(3) ବାଳ ଗଙ୍ଗାଧର ତିଳକ (4) ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀ

9. ଡାଣ୍ଡି ଯାତ୍ରା ସହ କେଉଁ ଆନ୍ଦୋଳନ ଆରମ୍ଭ ହେଲା?

(1) ଅସହଯୋଗ ଆନ୍ଦୋଳନ (2) ଭାରତ ଛାଡ଼ ଆନ୍ଦୋଳନ
(3) ଆଇନ ଅମାନ୍ୟ ଆନ୍ଦୋଳନ (4) ସ୍ୱଦେଶୀ ଆନ୍ଦୋଳନ

10. 23 ମାର୍ଚ୍ଚ 1931 ରେ ଫାଶୀ ପାଇଥିବା ବିପ୍ଳବୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କିଏ ନଥିଲେ?

(1) ରାଜଗୁରୁ (2) ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ଆଜାଦ
(3) ଭଗତ ସିଂହ (4) ସୁଖଦେବ

11. ଉଦୟଗିରି ଓ ଖଣ୍ଡଗିରି ଗୁମ୍ଫା କେଉଁ ଧର୍ମ ସହ ଜଡ଼ିତ?

(1) ଶୈବ ଧର୍ମ (2) ବୌଦ୍ଧ ଧର୍ମ (3) ଜୈନ ଧର୍ମ (4) ବୈଷ୍ଣବ ଧର୍ମ